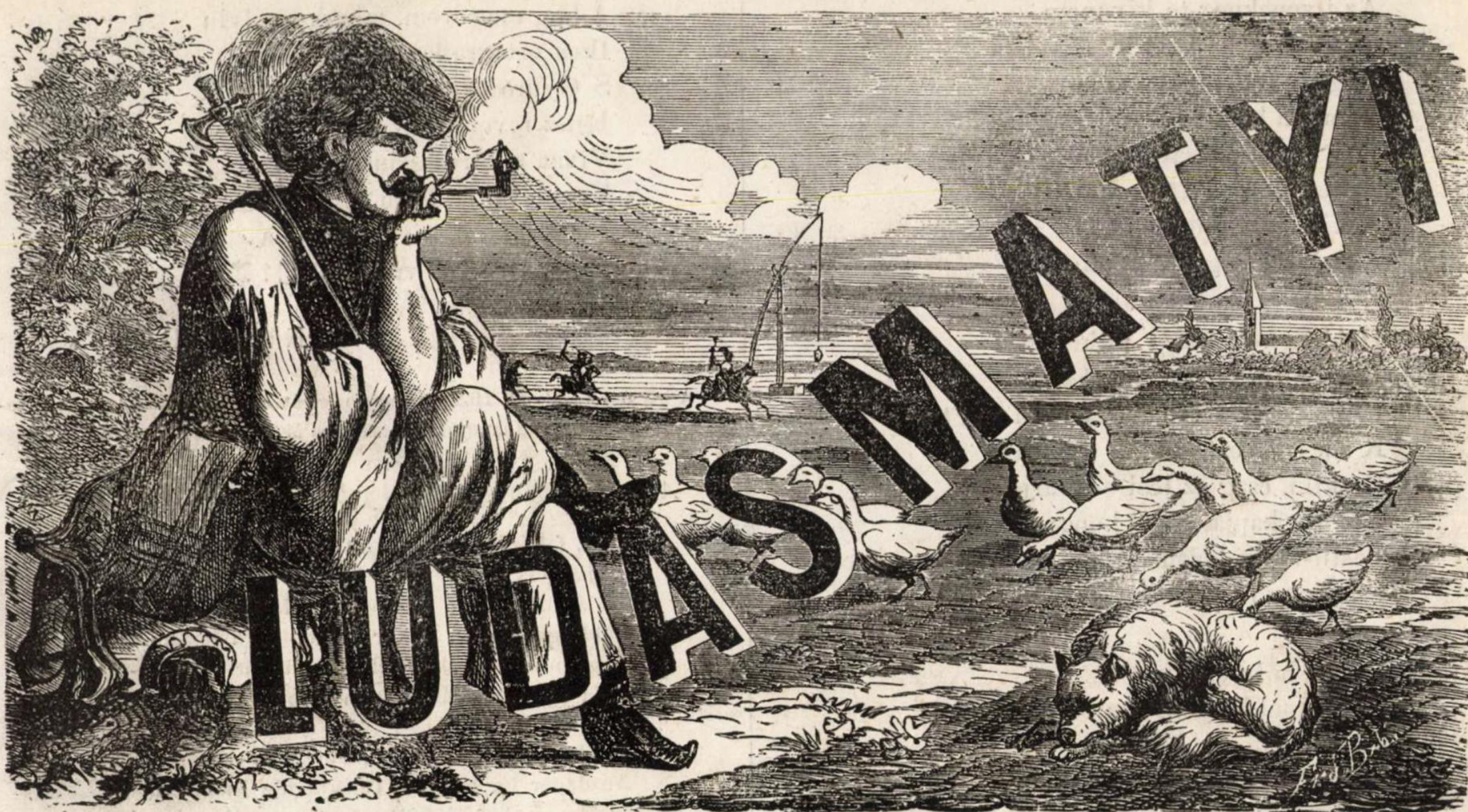

V. ÉVFOLYAM. Megjelenik **minden vasárnap** Ára 3 hóra 1 frt 50 kr.	Az előfizetési pénz a KIADÓ HIVATALBA **városháztér 6. szám** alá küldendő.	**Pest, April 30.** 1871. **18. szám.**	GYŰJTŐKNEK **öt** előfizető után *tiszteletpéldány jár*	Szerkesztői iroda: **Városháztér 6. szám.** ide küldendő mindenféle kézirat mely „**Ludas Matyi**"-nak van szánva.

Wrabelly Gyuro batyamzuramhoz

— a harom nyelvü versir, mit nyitrai honvíd zaszlo szentelisre irta. —

Hej! ha in mozst harom nyelv tudnam
Irnam olyan szíp köszöntöt . .
A milyennel míg — Gyuro batyam —
Magat senki nem köszöntött, —
Kiczifraznam oly faintosan
Oly szípen, oly gyenyerüen
Hogy míg Tallérossy Zebulon
Izs nem tudhatna különben!

De mivel csag mienk nyelv tudom
Ikezs ortographiaval,
Irom rigmus ezen magahoz
Egisz reverentiaval!
Fogagya hat batyam szivesen
'S ne vegye csufolkadazsnak,
Ha irom, izs osztand elküldöm
A franya Ludazs Matyazsnak!

Hej! ha volna ugy, mikint irja
Batyamzuram a rigmusba!
Csaghogy minalunk furcsa mórest
Vetteg mostansag ususba!
Elhagyjak a haromszin zaszlo
Izs menneg a kitszinühöz,
A min kitfejü madar vagyon
Ahol a schwarzgelb nevühöz!

Pedig minö szíp az a mienk!
Szine, jelentése pompazs,
Hanyszor izs törtint mar alatta
Dicsö ellensfg futtatazs?
Migizs sokan csag azir allnak
E szíp zaszlotol amahoz,
Hogy ne a haza hanem maguk,
Juthassanag a zöld aghoz!

Az ilyenekneg in kivanom
— Tudom batyam izs énvelem
Hogy jussanag olyan agra fel
A mit a hohir felemel,
Egy roppantassal hamarjaba
Tekergye ki a nyakukat,
A kik a kitfejü madarhoz
Adjak csufsagra magukat!

Hej! ha volna ugy, mikint irja
Batyamzuram a rigmusba . .
Hogy lenne szilardul kitarto
Kiki, s ezt vennik ususba!
De kiki, csag az lesi — varja:
Hol mit kapja, minő konczot?
Testit-lelkit bizom eladja,
Csaghogy nyerhessen nagy polczot!

Kivanom in ezekneg aztat:
— Tudom batyam izs invelem
Mert az latom: honszeretizsbe
Innekem kend nagy zemberem —
Helyezzik üket magas polczra
A hol üket semmi nem bant . .
Harminc singre fel, mikint hajdan
Assverus helyezte Hamant!

No míg batyam! tudok piszli dajts:
Es leb' hoh göttliche Freiheit,
Es seie unser Liebling-Wahlspruch
Es leb' Büderlich-Einigkeit!
Hanem az vagyon csag a nagy baj
Hogy a közösügy a Freiheit,
Nem a haza, de birodalom
Riszire van az Einigkeit!

Bizom ez baj, azt a zaszlot izs
Miröl batyam oly szipet irt,
Tudom elöbb viszik csataba
A birodalmi egysigirt . .
Mint sem a hazairt, mar pedig
Az volna a kötelessig:
Hogy ezt illesse örökitig
Minden helyen az elsősig.

Hanem batyam! tot nyelv, az nyeznam,
Hat mostand arrol nem irog,
Hanem veszem tot gramatikat
S megtanulom, hahogy birog —,
Ugy izs elgyün muszka nem soka —
— Eztet izs van am nagy hiba. —
Akkor irog neki majd totul . .
Rigmos a Ludas Matyiba.

Addig csag irom, mienk nyelvin
Ikes ortografiaval,
S Gyuró batyam is felköszöntök
Egisz reverentiaval.
Vivat a haromszinü zaszlo
Veszilytul az isten ojja . .
De vivat am, vivat terque a
Harom nyelvü verzs iroja!!!*)

Nagy Bőgős

*) A „Népszava" 16-ik számában jelent meg az illető három nyelvezetü vers, ide iktatjuk azt a Ludas Matyi olvasói kedveért is:

A nyitrai honvéd-zászló felszentelése emlékére 1871.

Zöld, fehér és veres szint én el nem hagyok.
Állhatatos és hiv szép hazámhoz vagyok.
Szilárdul kitartó legyen kiki hozzám —
Zöld ághoz csak akkor jöhet drága hazám.
Legyen minden honvéd telve bátorságtól: —
Óvja meg a hazát minden bitorságtól.

Freiheit und Einigkeit ist mein Lieblings-Wahlspruch
Ausdauer im Kampfe sei und nie Eidesbruch.
Heldenmuth und Liebe zu Eurem Vaterland'
Nie wird Ungarn lassen in eine fremde Hand.
Es beglücke Euch Gott im festen Heldenband.

Zastavajte ze mna vlasti-branitele,
Abi knam ne prisli zadne nepratele
Sinove krajini honvédi nazvani
Tvrdo ze sa drzte k vojni povolani.
Ale secky budete ke mne verne ditki:
Varujte krajinu, nebujte sa bitki.
Ach budem ze ja vas milovati vzdicki.

Szabadkai életképek.

XIII. kép.

A márczius havi közgyülés.

(Vége.)

Polgármester: Volnék csak főkapitány, vagy más afféle magasabbrangú fogd meg biztos, a mi az én képzettségem mértékét legjobban megüti: úgy majd megmutatnám én annak a Pista sógornak, ki annyi tormát reszelt az orrom alá, hogy ki a dudás a csárdában. — Oh elkorcsosult törvényhozás! miért törülted el a botbüntetést épen most — viruló mérgem korszakában?! midőn még a hajdukon sem üríthetem ki bosszum tömlőjét; legfeljebb megtilthatom nekik, hogy „Ludas Matyit" azt az irgalmatlan „poroló-gépet" ne merjék még kezökbe se venni. — Átkozott democratia, mivé silányi-

tottad hatalmamat (!) — Aztán gondolják csak képetlenségtek: még a kormány is rebellis lett ellenünkben (a mamelukok közbeszolnak: hogyan, hogyan?) Hát csak úgy, hogy sem a kisajátitást meg nem engedte, sem Sz. vőtársamnak, kit én — köztünk legyen mondva, nagyon — de nagyon szeretek! (egy hang: mint Kain Abelt) a számvevőségtöli elmozdittatását helyben nem hagyta. — Megíássák képetlenségtek, hogy fizetésünk fölemelésével is úgy fogunk járni (a hallhatóság: bár úgy lenne!) — De mindennek daczára, mutassuk meg, hogy mi is tudunk lenni oppositio, ha czimboraságról, ildomos bosszuállásról, és egy kis aprópénzről van szó. — Miert is kijelentem, hogy ebbeli határozatainkat én már foganatositottam (az uj democraták*) helyeslik: a többi képtelenek pedig a teremből távozni akarnak.) — Ho hó — megálljanak kendtek. — Még egyre figyelmeztetem képtelenségteket (halljuk, halljuk.) Úgy hozza magával a magasabb pólitika (Pista sógor közbeszól: vagyis az úri hunczutság) miszerint nehogy a magas kormány megneheztteljen ránk a mi ellenzékieskedésünkért, jónak találnám őt valami kegyeletes alapitvány által előre kiengesztelni (az új democraták: helyes, jó lesz.) — De mielőtt tervemet a közgyülés elé hoznám, felkérem kendteket: szemeljenek ki — magán értekezés végett — három tagot, az egyik legyen „vadász," hogy tudjunk bakokat lőni; a másik szűzorrú" vagyis piszc, mint képviselője a mi democratiánknak; a harmadik pedig „dobos" a ki terjeszsze önzetlen (?) intézkedésünket. — A többi megkivántató tulajdonságokat pedig majd én fogom képviselni a (bizottság megalakult, s a gyülés szétoszlott.)

Egy szemtanu a titkoslyukon.

*) Lásd a 7-ik számot.

Titkos zárt ülés az országházban.

Kihallgatta a kulcslyukon Ludas Matyi.

Kérvényezés.

Elnök bemutatja a buda-pesti temetkezési egylet azon kérvényét, miszerint temetkezéseknél, ne csak a képviselő, hanem a képviselőház háznagya is gyászöltönyben jelenjen meg.

A kérvényi bizottsághoz utasittatik.

Interpellatió.

Gyászfi temető oldali képviselő, következő interpellatiót intéz a cultuszminiszterhez:

Tekintve azon szomoru kötelességet, melyet maga a humanitás, maga a keresztényi felebaráti szeretet, ha nem is követel, de megenged;

Tekintve továbbá azon ősidőktől fogva fennálló illemszokást, melylyel a kegyelet adóját szokták leróni az élők a megboldogultak iránt, kérdem:

Van-e tudomása a cultusz-miniszter urnak arról, hogy a képviselőház háznagya, mind a keresztényi szeretetet, mind az illemet a gyász-szertartásoknál mellőzi? — Kiadatik a cultusz-miniszternek.

Inditvány.

Visontai Kovách László: Tisztelt ház! Miután a háznagyi fizetés jelenleg oly csekély, potom 3000 ft, miből bizony egy fekete felöltőt sem csináltathat magának, inditványozom, hogy fizetése legalább is 50 frttal emeltessék fel.

Kiadatik a pénzügyi bizottságnak.

Pauper cultuszminiszter: Tisztelt ház! Gyászfi képviselőtársam azon interpellatiót intézte hozzám, van e tudomásom arról, hogy a háznagy a temetkezési gyászszertartásoknal az illemet mellőzi? erre válaszom ez:

Igen is van tudomásom arról, hogy boldogult Nyáry Pál kéyviselőtársunk temetésénél, midőn mindannyian a gyászszint jelző tisztességes fekete öltönyökben jelentünk meg, képviselőházunk érdemteljes háznagya a gyászkiséret méltó megbotránkodására divatos fehér kabátban paradirozott. Ez okból tehát, nehogy ezen skandalum ismétlődjék, ezennel következő törvényjavaslatot vagyok bátor a képviselőház elé terjeszteni:

„Mondja ki a képviselőház, hogy elhunyt tagjainak temetési végtisztesség tételenél a háznagy, mint a képviselő testület szolgája fehér kabátban meg nem jelenhet.

Elnök: Elfogadja a tisztelt ház ezen törvényjavaslatot? A ház egyhangulag elfogadja.

Következik a

napirend.

Pulszki Guszti előadó, olvassa a pénzügyi bizottság többségének jelentését a háznagyi fizetés felemelése tárgyában. A bizottság mégszavazandónak véleményezi a kért 50 frtot, azon esetre, ha szavát adja a háznagy, hogy azon a pénzzen csakugyan egy fekete kabátot csináltat.

Szilágyi Virgil: mint a pénzügyi bizottság kisebbségének előadója módositást nyujt be, miszerint a fekete kabáthoz még egy pár fekete kesztyüt is köteles venni a háznagy.

E módositvány felett élénk vita támadt, melyből Rimanóczeros képviselő hortyogása miattt csak anyit lehetett kivenni, hogy a zárt gyülés nagy többsége Szilágyi Virgil módositását elfogadta.

A templom ajtó előtt.

(megtörtént valóban.)

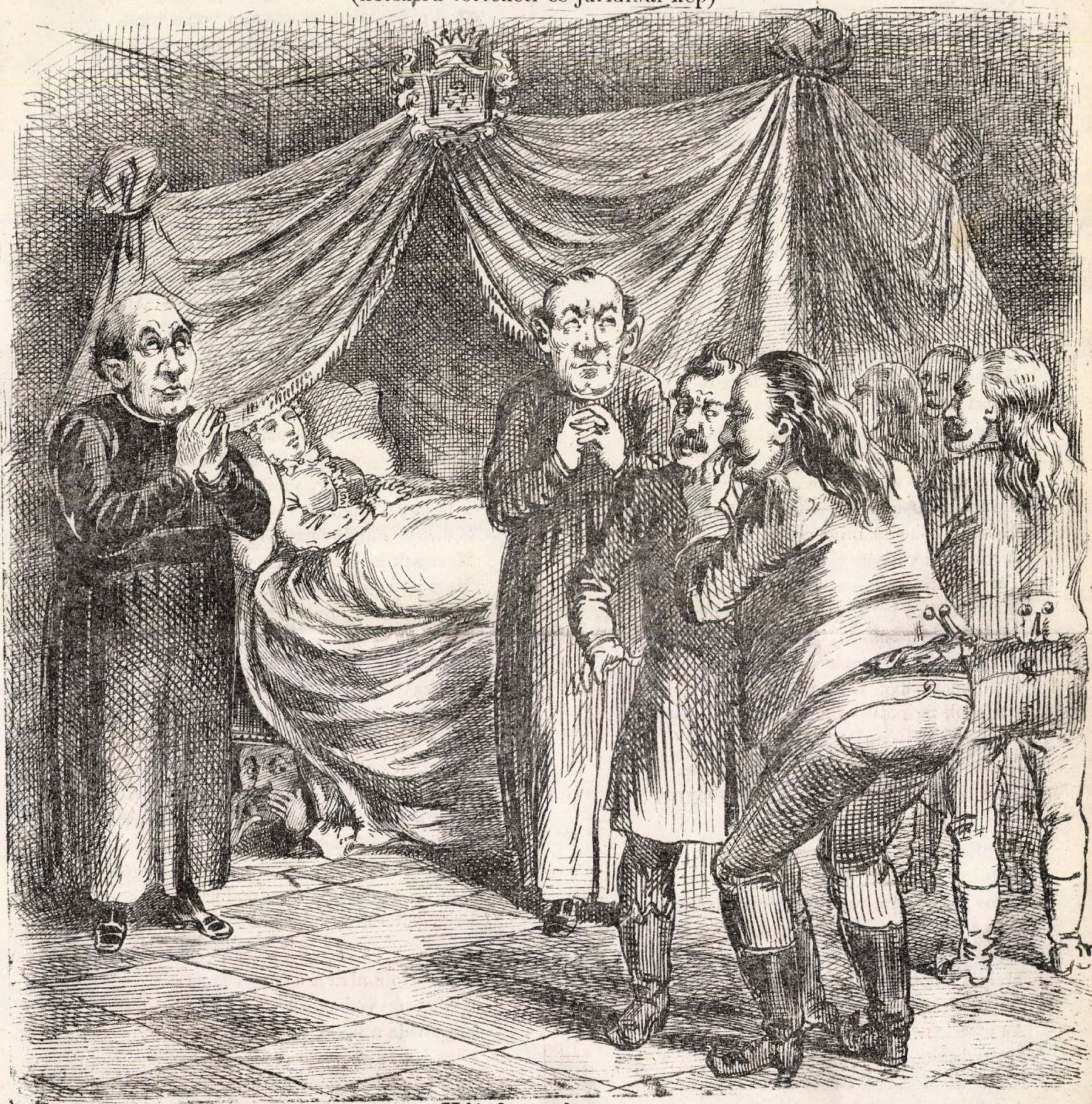

Első megye huszár: Megállj ecsém! ezen az ajtón csak képviselőknek szabad bemenni.
Pulszky Guszti: Hát hiszen épen a vagyok én . . .
Második megyehuszár: Maga képviselő? No már azt mégis csak bajos lenne elhinni.

X 3

Hogy szerezték meg páter Tritytroty elődei a bozóki apátságot!

(korszerű történeti és juridikai kép)

Hát igy ni . . .

J e z s u i t a: (az ágy alatt nyöszörgő hangon) nektek pedig édes fiaim! testamentomul hagyom, hogy abból az átkozott kálvinista eretnekségből az egyedül idvezitő katholikus vallásra térjetek; különben is én titeket testestől, lelkestől, falustól, földestül a szent jezsuita atyáknak hagyományoztalak.

Ö r e g b i r ó: (sugva a jegyzőhöz.) Nótarius uram! hiszen azt mondá odakint az öreg János huszár, hogy a nagyságos aszony még tegnap előtt meghalt, aztán most még is elmondja nekünk a vég akaratát, hogyan lehet az?

(A királyi tábla figyelmébe ajánlja e képet Ludas Matyi.)

Hős Tanyási Andor

(életkép.)

Nyári hő meleg van, izzadhat eleget,
Kit a jó ur isten az uton feledett.
A poros csinált ut szalagja perémén
Egy árnyadó tüske bokrocska sem levén :
Még is akad ember, a ki istent kisért,
Küzd, fárad, szomjazik — hir, név s dicsőségért.

* * *

A fel vert utipor felleg rétegéből
Egy jámbor utazó alakja tün elő,
Kezébe a sorsnak nehéz görcsös botja. .
A melylyel ki fáradt léptit támogatja.
Vállán vászonbatyu, kicsinyded alakja
Nyiltan panaszkodik, hogy sovány tartalma ;
Öltözéke rongyos, ő maga toprongyos
Barna haja bogjas, orra hóri horgos.
Arcza széles lapos, szája nagy és öblös —
Feje legalább is van egy fertály köblös.
Fülei akkorák hogy beválhatnának :
Nem egy öszvérnek, de akár egy szamárnak.
Járása csámpás már — mert elfáradt szegény,
Messziről jöhetett mint egy vándor legény.
A vidék szépségén gyönyörbe merenge. . . .
Tátva maradt szája s elmerült a lelke.
Meg állott és leült egy kereszt tövébe
Mely állott a bársony gyephant tetejébe
Az ut mellett, szemét a városra veté
S pillanat müve vólt, a mint igy tervelé :
Itt fogok meg állni s nem kószálok tovább,
E városban nyitok ügyvédi irodát ;
Előérzet sugja, hogy itt leszek bóldog,
Itt hányom le róllam e lemállott rongyot.

* * *

Im alig végezi magán monologját. .
Hátulról közel'gni lát olyan urformát.
Piros arczulatán, ravasz mosoly virult,
Széles homlokára csárdás kalap konyult,
Apró vizsga szemek bujtak ki alóla,
Melyet a homlokról ránczsor koszoruza.
Sánta ruczalábbal csendesen poroszkált
Az utszélen s aztán a keresztnél megállt ;
Egész becsülettel jó napot kivánva
Kérdé az ifjutól : mi szándékkal járna ?
Az ifju gondolván hogy tán pártfogóra
Talált, egyet gondolt s azután igy szóla :
„Gyászos história az én éltem lássa . .
Üldöz engemet a bal sorsnak csapása. .
Ha meghallgatja ön, elmondom röviden :
Mily kinos, mi terhes ? most az én életem.
Becsülletben öszült pap volt az én apám,
Egy felső megyében (tán Bergengóczián)
Több testvérek valánk s jól nevelt a szülém,
A jogot a pesti egyetemen végzém ;
Most nyilott volna meg elöttem az élet,
A diplomaták közt szivtam vón a léget,
S im mily roppant csapás adott ennek véget :
A kolera járvány elrablá szülémet.
Vagyonunk tüz által lett porrá, s a mi még
Kevés pénzem maradt . . . zsiványok elvevék —
A guthi erdőben, — éltemet is csupán
Gyorsfutásom által mentém meg a pusztán.
S most mint földönfutó koldust lát engemet —
Tudományom mellett éhen majd elveszek."
E vólt a kerete hosszas beszédének,
Igaz vólt e vagy nem, nem mondhatom én meg,
S bemutatá magát mint — Tanyási Andort
Meglehet, hogy e név szinte költött név volt.

* * *

„Ne féljen barátom ! majd felküzdi magát
Ember lesz belőle, ha dolga után lát.
Lássa én is mikor e városba jöttem :
Egész vagyonkám egy kendőbe kötöttem.
És még hányan vannak ilyen magamfélék
Kik sáska módra e várost elözönlék ?
S még is mindnyájan jó órában érkeztünk —
Nemcsak hirt, nevet, de vagyont is szereztünk. . .
Mert itt a jött mentet jobban felkarolják . .
Mint a földit, honfit . . ezt ép hátra tolják.
Hanem csak szorgalom, elő vigyázat kell,
Meglátja, hogy omlik hozzá majd a sok per.
Jel szava legyen, a czél szentesit eszközt
Ne féljen, jövője biztos lesz e nép közt
Majd adok én önnek szállást egy darabig
Mivel én beérem ön is jóllakhatik.
Veszünk majd ruhát is, mert lássa e világ
Csak külsőből itél s külszinre ad inkább.
A mig igy folydogált köztük a párbeszéd . .
Szépen haza értek, pátrónus és . . segéd.
S mivel ezután csak a segéd szerepel.
Principális ura . . legyen feledve el.

* * *

Kevés idö mulva a csevegő fáma . .
Egy uj ügyvéd nevét vitte szájról szájra ;
Nagy vala a hühó, renomirt lett a név —
Mint a szentelt kuthoz tódult hozzá a nép.
S ha egy, egy csalódott, mint az ár a habot . .
Eltuda simitni szégyent. gyalázatot.
Persze a városban nem beszéltek másról,
A hires ügyvédről Tanyási, Andrásról.
A lányok előtt sem maradt érdektelen . .
Kivált midőn hallák, hogy Andor nőtelen.
Lőn czimbora elég, nem kérdezék tőle :
Melyik majomfajból való volt elődе ?

* * *

„Uj szita szegen függ“ igaz e közmondás . .
Ilyen uj szita volt hős Tanyási András.
De a midőn isten igy felvitte dolgát . . .
Megtagadta rutul legjobb pártfogóját.
Ki koszttal, szállással gondosan ellátta
Azt saját lakából végre kiturkálta.
Nem hijába, hogy a példabeszéd igy szól:
„Adj a tótnak szállást, kiver a házadból,“
Tanyási Andor is e tempót követé,
Kik vele jót tettek, azokat megveté.
Bár a győztes féllel tart a pártharczokban —
Mindég két kulacsos ökeme titokban.
Bizony szomoru, hogy a társadalomnak
Hangot egy városban ilyen prokátor ad.

A szatmári vándor.

Adomák.

Egy olyan tanitványa vitt a perbetei rektor uramnak bort ajándékba, kinek szülöitől soha még csak jó szót sem kapott.

Tünődött is rajta rekturam s gyanakodva kérdé a fiút:

Mit keresel te itt fiam? Hisz nem szokott a te apád nekem ilyesmit küldeni?

Ajándékba kapta kérem alássan, de mert oly savanyu, mint az eczet, azt mondta édes apám, hogy jó lesz az rekt'uramnak, felelt őszintén a csemete.

Hatodik éve kerülgette már a diák az iskola táját s bár eminens nem volt, azért mégis ragadt rá a sok különféléböl valami, sőt a latinból is.

Egy alkalommal rosz fát tett a tüzre s e miatt a collegium foruma elé álliták, hol szerencsésen elitélték 48 órára; s azonkivül tudtára adták, hogy a „szülői tudósitás“ sem marad el.

A 48 óra nem nyugtalanította a diákot, mert azt 96 krral a pedellusnál beválthatta; hanem az a fránya szülői tudósitás, az már egy kissé furta az agyát.

„Állitsanak elő teens tanár urak két tanut, a kik a mondottakat bebizonyitják, mert különben nem egyezem bele az itéletbe,“ monda a diák.

„Itt van Vizska úr a pedellus, ő elegendő bizonyiték.

„Unus testis: nullus testis; veté közbe a diák az emlékében fölelevenült latin mondatot; s a tanári kar vissza nem fojthatott kaczaja közt önelégülten állt odább.

Dallos Béla cantista diák, csizmát készittetett a pápai collegium udvari csizmadiájánál Schwartz schuster meister úrnál.

Szedi veszi sátorfáját Schwartz úr s vagy tizedszer beállit az ó collégiumba, hol tudvalevőleg számos istentelen theologus lakik — s alázatosan tudakozódik szobáról szobára.

Ugyhan khérem itth vhan mégh a Dallos Béla?

Itt ám, felelt rá egy gonosz diák, hanem azzal ma nem beszél, mert be van rúgva.

Bevan rúgva! szólt meghökkenve a meister. Ugyhan khérem ki rúghta be?

Garantirozott hirek.

Több mint valószinü, hogy Pulszky Guszti a magyar d legatzióba elnökké választatik.

Szilágyi Virgil, miután mind e mai napig sem kapta meg a püspök-ladányi uradalom igazgatóságát, azzal fenyegeti a kormányt, hogy ha 14 nap alatt ki nem nevezik bonorum directorrá, a jobboldalról ismét átül a baloldalra.

Pulszki Guszti a „Borszem Jankóban“ nyilatkozik, hogy az a vármegye huszárja, ki be nem eresztette a református templomba, nem az ő választója, mert különben csak megismerte volna, hogy ő a derék fülek képviselője.

Nyilt levél

Rádl Ödön urnak a „figyelőbe“.

Azt irja ön: „a catholica theologia egyik legszebb dogmája az, hogy mind az, mit a lelkiismeret (tehát a lelki meggyöződés) helyesel, jogos és jó.“

Tehát ugy-e? a Ravaillakok, Clemens Jakabok, Caraffák, Borgiák, Haynauk sat. tettei ezen legszebb dogma értelmében jogosak és jók?

Ugyan menjen el ön páter Tritytroty-hoz, s ajánlja magát és második Szilágyi Virgil, vagy ha tetszik Kecskeméti Aurél vagy épen Hilibi Gál János leend önböl.

Ludas Matyi.

Zsiga pósta.

Furkós botnak: Borsszem Jankó és Bolond Miska szélbarcza" elég mulatságos kettőjük közt is, azért mi ne keveredjünk bele, tegyünk ugy mint a burkusok, kik a meczli simléder alól nézik, hogy a cummune és versaillesi kormány mint püfölik egymást.

Vasgyurónak: „Jön a muszka." Állunk elébe, hanem a verset azért még is a papirkosárba gyurtuk, nehogy megszaladjanak tőle a Ludas Matyit olvasgató .. honvédek.

Öcsesének D. Földvára: Annak a bizonyos adóhivatalnoknak kabátját a jövő számban majd kiporoljuk, a páter Makutyi reverendájával együtt.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY.

Pesten, 1871. Nyomtatta idősb Poldini Ede, úri-utcza 7. szám.